

تحلیل آزمون (قسمت دوم، تحلیل‌ها سخن می‌گویند)

دوستان همراه و هدفمند سلام؛

امیدوارم قسمت اول مقاله‌ی تحلیل آزمون را خوانده باشید و آزمون‌های خود را در این هفته تحلیل کرده باشید. در این مقاله با هم همراه می‌شویم تا با بیاموزیم چگونه می‌توانیم از تحلیلی که انجام داده‌ایم، در جهت رفع مشکل‌های درسی خود استفاده کنیم. پیشنهاد می‌کنم اگر هنوز آزمون‌های خود را تحلیل نکرده‌اید، قبل از مطالعه‌ی قسمت دوم حتماً یکی از آزمون‌های خود را تحلیل نمایید و سپس این قسمت را مطالعه کنید تا بتوانید راه کارها را بر روی تحلیلتان اجرا نمایید.

در قسمت قبل آموختیم که اشکال‌ها را در قالب سه حالت یادگیری، تشخیص و بی‌دقتی طبقه‌بندی نماییم. حال ببینیم که برای رفع مشکل در هر درس چگونه باید از این طبقه‌بندی استفاده کنیم. توجه داشته باشید که برای تفسیر تحلیل‌ها شما باید ابتدا ببینید که تعداد اشکال‌های شما در کدام قسمت بیشتر است و آن بخش را معیار تحلیل درس مورد نظر قرار دهید.

• اگر بیشتر اشکال‌های شما در درس مورد نظر در قسمت یادگیری است،

شما درس را به‌طور کامل نیاموخته‌اید. برای ادامه‌ی مسیر در این درس پیشنهاد می‌کنم به اصل مطالعه‌ی صحیح توجه نمایید. این اصل یکی از مهم‌ترین موردها در بحث مشاوره‌ی تحصیلی است. اصل مطالعه‌ی صحیح به شما می‌گوید در آموختن اولیّه‌ی یک مطلب، موارد و منابع را گسترده نکنید. یکی از موضوعاتی که همیشه در کلاس برای دانش‌آموزانم توضیح می‌دهم این است که به جای مطالعه‌ی منابع مختلف و متنوع، جزوه یا منبع درسی استاد خود را کاملاً بیاموزید و تمرین‌ها یا تست‌های منبع اصلی کلاس را که توسط استاد معرفی می‌شود، به‌طور کامل و دقیق حل کنید. این کار را بارها و بارها تکرار کنید. دقت کنید که شما قبل از آموختن کامل مطلب با پرکاری تستی به جایی نخواهید رسید، پس هرچه لازم است در این مرحله وقت صرف کنید. این مرحله، پایه‌ی آموختن شماسست و هیچ کس در پایه‌های بنای خود صرفه‌جویی نمی‌کند! حتی می‌توانید از همین قسمت‌ها از خودتان آزمون بگیرید تا اطمینان حاصل کنید که آن را آموخته‌اید. این یکی از برنامه‌های همیشگی جلسات مشاوره‌ی خود من بوده است که از آن نتیجه‌ی بسیار خوبی گرفته‌ام. من همیشه از دانش‌آموزانم می‌خواهم قسمتی از تکلیف‌های کلاس یا جزوه‌ی استادان را در حضور من حل کنند و این هم برای من و هم برای بچه‌ها تجربه‌ی بسیار خوبی بوده است. پیشنهاد می‌کنم آن را امتحان کنید.

• اگر بیشتر اشکال‌های شما در قسمت تشخیص است،

این یعنی شما اصل مطلب را آموخته‌اید اما نیاز به تمرین و تکرار بیشتری دارید. تمرین و تکرار در عرصه‌ی آموزش، امر بسیار مهمی است و البته در آزمون‌ها مانند کنکور که دارای زمان محدود و نیازمند سرعت عمل است، باز هم اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. امروزه متأسفانه افرادی به‌عنوان روش‌های خاص یا شیوه‌های تستی موردهایی را تبلیغ می‌کنند که پایه و اساس علمی ندارد و دانش‌آموزان و حتی اولیای آن‌ها نیز در همایش‌ها راجع به روش‌هایی که تست‌زنی سریع را به آن‌ها بیاموزد از من و همکارانم می‌پرسند. در اینجا به شما می‌گویم که مهم‌ترین روش تست‌زنی و سرعت‌عمل در آزمون، تمرین و تکرار است. (البته در آینده و در همین سلسله‌مقاله‌ها، روش‌های افزایش سرعت عمل را برای شما خواهم نوشت). بنابراین اگر در این قسمت دچار اشکال هستید، قسمتی از برنامه‌ی خود را در این درس به حل تست‌های زیاد بپردازید و البته بهتر است این تست‌ها را در زمان معین حل کنید تا شرایط آزمون‌ها برای شما شبیه‌سازی شود. توصیه‌ای که در کلاس‌هایم در سال‌های اخیر انجام می‌دهم، استفاده از کتاب‌های آزمون در مورد این گروه از دانش‌آموزان است. در چند سال اخیر کتاب‌های بسیار خوبی به‌ویژه از انتشارات فار در این عرصه منتشر شده است که شما می‌توانید برای پرکاری تستی به‌راحتی آن‌ها را منبع خود قرار دهید.

خشت دوم (مشاوره در طول سال) - تحلیل آزمون (قسمت دوم) - مهندس عمران درویش

• اگر بیشتر اشکال‌های شما از گروه بی‌دقتی است،

بی‌دقتی‌ها واقعاً از مواردی هستند که پس از آزمون، ما را تحت فشار روحی قرار می‌دهند. اینکه پرسشی را که بلد بودم، به‌خاطر یک اشتباه در عدد یا یک خطا در خواندن صورت سؤال یا مواردی از این دست، اشتباه پاسخ داده‌ام، بسیار ناراحت‌کننده است و در جلسه‌های مشاوره، خیلی راجع به آن صحبت می‌شود. امروز می‌خواهم این مشکل را برای شما حل کنم. برای رفع مشکل بی‌دقتی‌ها ابتدا یک توصیه‌ی مهم به دانش‌آموزانی که هنوز وارد مرحله‌ی پیش‌دانشگاهی نشده‌اند یعنی دانش‌آموزان دبیرستانی: بچه‌های عزیز، باوجود اینکه استفاده از ماشین‌حساب در تمامی امتحان‌های شما حتی امتحان‌های نهایی کشوری مجاز است، اما این کار عامل اصلی اکثر بی‌دقتی‌ها به‌ویژه بی‌دقتی‌های محاسباتی است. به این نکته خیلی خیلی توجه داشته‌باشید و از همین امروز ماشین‌حساب را از زندگی خود حذف کنید. شاید در ابتدا اینکار برایتان مشکل باشد، اما اطمینان داشته‌باشید که این مشکل در مدت کوتاهی از بین خواهد رفت و اثر فوق‌العاده‌ی آن را در کنکور خواهید دید. اما برای دانش‌آموزان کنکوری چند توصیه‌ی مهم دارم که این مشکل را برطرف یا تا اندازه‌ی زیادی کم‌رنگ خواهد کرد:

اول آنکه حتماً در جلسه‌ی آزمون، تست‌ها را در پاسخ‌نامه بنویسید و از واردکردن جواب‌ها در پرسش‌نامه اکیداً بپرهیزید. این خود یکی از موردهای ای‌جادی بی‌دقتی‌هاست. اگر می‌خواهید جواب‌ها را در خانه‌تان برای کنترل کردن داشته‌باشید، بعد از پاسخ‌دادن در پاسخ‌نامه آن‌ها را در دفترچه‌ی سؤال هم علامت بنویسید.

دوم آن که محاسبات خود را در خانه و حتی در جلسه‌ی آزمون بنویسید و از محاسبه‌ی ذهنی بپرهیز کنید. شاید اینکار قدری سرعت‌عمل شما را کاهش دهد، اما تا اندازه‌ی زیادی اشتباه‌ها را کاهش می‌دهد که نهایتاً به نفع شما تمام خواهد شد. البته محاسبات شما باید در حد امکان کوتاه و کاربردی باشد، اما به‌صورت کتبی.

سومین نکته این است که در خانه، تست‌های زمان‌دار زیادی بنویسید. سعی کنید تمام تست‌هایی که در خانه حل می‌کنید، چه به‌عنوان تکلیف کلاس و چه آمادگی آزمون و ... همه به‌صورت زمان‌دار باشند، به‌جز مواردی که مبحث تست برای شما جدید است. به بیان ساده‌تر وقتی استاد در کلاس مبحثی را تدریس می‌کند، ابتدا آن مبحث را بدون زمان، تمرین می‌کنیم تا به تسلط علمی برسیم و از آن‌بعد هرچه تست در آن مبحث حل می‌کنیم، باید زمان‌دار باشد. زمان‌دار بودن تست‌ها کمک‌های زیادی به شما می‌کند که از آن جمله مهارت در خواندن صورت سؤال است. شما باید بتوانید صورت سؤال را یک‌بار بخوانید و نه بیشتر و حتماً باید بتوانید درست بخوانید تا دچار اشکال بی‌دقتی نشوید و این ممکن نخواهد بود، جز به‌وسیله‌ی حل تست‌های زمان‌دار و کسب مهارت. البته قطعاً در ابتدا این کار راحت نخواهد بود ولی با تمرین، شما مهارت لازم را پیدا خواهید کرد. می‌توانید در پایان زمان آزمون، به خودتان وقت بیشتری بدهید و روی بقیه‌ی تست‌ها هم فکر کنید یا تکلیف کلاس خود را کامل نمایید.

در این مقاله آموختیم که چگونه با استفاده از تحلیل خود راجع به آزمون، ادامه‌ی مسیر را در هر درس مشخص کنیم تا روزبه‌روز در مسیر پیشرفت، موفق‌تر و کامل‌تر باشیم. ان‌شاء‌الله در مقاله‌ی بعدی راجع به اشتباه‌های تکراری با شما صحبت خواهیم کرد و روش حل آن‌ها را نیز برایتان خواهیم گفت.

خدایا کمکم کن تا تغییر دهم آنچه را که می‌توانم و بپذیرم آنچه را نمی‌توانم و به من دانشی عطا کن تا این دو را از هم تشخیص دهم.

آرزومند موفقیت و سربلندی همه‌ی فرزندان وطنم

مهندس عمران درویش